

ALGEMENE REFLECTIES OVER DE OPLEIDING
GENEESKUNDE

2015-2016

Geachte heer Decaan,
Geachte heer voorzitter van de Opleidingscommissie Geneeskunde,
Geachte leden van de Opleidingscommissie Geneeskunde,
Geachte leden van de Faculteitsraad,
Geachte heer afgevaardigd bestuurder van het UZ Gent,
Geachte professoren, studenten, leden van onze faculteit,

De Studenten Werkgroep Opleiding stelt u graag het verslag voor van haar reflectieweek (De Pinte, september 2016). Hier werd de basis gelegd van voorstellen voor het komende academiejaar en werd een grondige evaluatie van het voorbije academiejaar uitgewerkt. Dit alles kan u lezen in onderstaand verslag.

De SWOP-week biedt ons de mogelijkheid om in een rustige en inspirerende omgeving vergaderingen af te wisselen met momenten van reflectie en met brainstormsessies om een vernieuwde blik te krijgen op de materie. Daarnaast is er ook tijd voor teambuilding en ook de gezamenlijke kookmomenten zorgden voor een hechtere band. Voor het eerst werd de SWOP-week georganiseerd in het groter kader van de StuGG-week. Dit bracht het grote voordeel met zich mee dat er eenvoudig kon overlegd worden met andere studentenraden die actief zijn binnen onze faculteit. We hopen de StuGG-week verder te kunnen zetten in de toekomst.

We danken het decanaat en de opleidingscommissie van harte voor de aangeboden kansen om deze waardevolle en verrijkende belevenis te mogen uitwerken en hopen ook in de toekomst op hun steun te mogen rekenen voor deze efficiënte werkvorm.

Met enige trots presenteren wij u hieronder onze 'Algemene reflecties op de opleiding geneeskunde 2015-2016'.

Hoogachtend,
SWOP en zijn leden

Graag willen wij volgende personen bedanken voor hun bijdrage aan de SWOP-week:

SWOP-bestuur 2015-2016:

Siem De Cleyn (Voorzitter)
Arne Hostens (Vicevoorzitter)
Milan Van der Veken (Penning)
Sarah Van Belle (Secretaris)
Sigrid Fauconnier (BLV)
Ellen Loccufier (BLV)
Joran Beck (SWOP-PR)

SWOP-leden:

Evelyn Vander Straeten
Dylan Roaen
Lien Ruysschaert
Benjamin Rombaut (VGK)
Ellen Loccufier
Laura Dewulf
Hasan Kahya
Miet Vandemaele (VGSO)
Emmely Genouw (StuGG)
Margaux Demonie
Silvio Lampaert
Sarah Van Belle
Yasmien Depaepe (Oud-voorzitter)
Céline Ferri Perez
Nele Vandemaele (StuGG)
Emmelie Deswarte

Laurent van Avermaet (StuGG)
Ralf Gabriels (StuGG/BSR)
Inès Phlypo (StuDent)

Stéphane Van Haver (BSR)
Evi Duthoo (BSR)
Tessa Van Steenstraeten (BeMSA)
Eva Degraeuwe (BeMSA)
Thomas Blancquaert (BeMSA)
Sophie De Bock (BeMSA)
Marieke Nuyttens (BeMSA)
Basiel Weyers (BeMSA)
Michiel Reunes (BeMSA)
Rico Paridaens (BeMSA)
Daniel Maes (BeMSA)
Rani Rombaut (BeMSA)
Michiel Hageman (Raad van bestuur UGent)

Inbreng van tal van andere SWOP-leden bij de voorbereiding en de vergaderingen tijdens het afgelopen academiejaar.

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL	5
Realisaties van SWOP in 2015-2016:	9
Vertegenwoordigen wij ‘de student’?	11
Jaarvertegenwoordigers	11
SWOP-vergadering	11
Blok- en lijn-evaluaties	11
Communicatie naar de studenten	12
Website	12
Facebook	12
SWOP Wiki	12
SWOP-PR	12
SWOP-activiteiten	13
Interne werking	14
Het SWOP-draaiboek: SWOP-intrawiki	14
Bemsa-Samenwerking	14
VGSO-Samenwerking	14
StuGG-Samenwerking	14
Ideaal lesmateriaal	16
Powerpointpresentaties	16
Blokboek	16
Evaluatie 1e bachelor	17
Cel I	17
Cel II	17
Cel III	18
	5

P-lijn	18
Z-lijn	18
V-lijn	19
E-lijn	19
Gezondheid & Maatschappij I	20
Locomotorisch Stelsel en Huid	20
Moleculaire Biologie en Genetica	20
Evaluatie 2e bachelor	21
Zenuwstelsel en zintuigen	21
Cardiovasculair stelsel, ademhaling, nier en urinewegen	22
Gastro-intestinaal en endocrien stelsel	22
Voortplanting en seksualiteit	22
Farmacologie	23
E-lijn	23
P-lijn: medische statistiek	24
Evaluatie 3e bachelor	24
Infectie en afweer	24
Gezondheid en maatschappij 2	24
Mechanisme van ziekte	25
Methodologie van het Wetenschappelijk onderzoek	25
Diagnostische en therapeutische methodieken	25
Problemen van het Gastro-intestinaal en endocrien stelsel	26
Problemen van neus, keel, oor, oftalmologie en Dermatologie	26
Huisartsgeneeskunde	26
Evaluatie 1e master	27
Problemen van hart en bloedvaten	27
Problemen van long, bloedvormende organen en nieren	27

Problemen van borst en urogenitaal stelsel	27
Problemen van het bewegingsstelsel	28
Problemen van de oudere	29
P-lijn	29
V-lijn	29
E-lijn	30
Z-lijn	30
Erasmus en Overzeese stage	31
Studium Generale	32
V-lijn	33
Wondzorg	33
Manutentie	33
Hematologie	33
Abdominaal onderzoek	33
Urinesediment	33
Stomazorg	34
De Zuigling en Postpartum	34
EHBO	34
Neurologie	35
Urinaire katheterisatie	35
PEF en inhalatietherapie	35
Gipsen	35
Radiologie	35
Farmacotherapie	36
Communicatie	37
Klinische consultvoering	37
Differentiaal diagnostisch landschap integreren in praktijk meteen na theorie	37

Overlap tussen de leerpaden	38
Feedback van het examen V-lijn	38
Geïntegreerd klinisch eindexamen	38
Multidisciplinaire lessen	40
Examinering	41
Examenroosters	41
1ste bachelor - 6-jarig curriculum	41
2de bachelor - 6-jarig curriculum	41
3de bachelor - 6-jarig curriculum	42
1e master - 6-jarig curriculum	42
Buispuntensysteem	42
Examen op de PC	43
Circulerende examenvragen	44
Afbakening en communicatie van exameninhoud	44
Feedback op examen	45
Take home over examen	45
Herexamen E-lijn	47
Eerste bachelor	47
Tweede bachelor	47
Derde bachelor	47
Eerste master	47
Tweede master	48
Internationalisering: Engelstalig curriculum	49

Realisaties van SWOP in 2015-2016:

De SWOP-leden Matthias Claeys, Emmely Genouw, Siem De Cleyn, Lore Aspeslagh en Inge Van de Caveye participeerden actief in **de Faculteitsraad** en zorgden zo dat de standpunten van de studenten geneeskunde in de faculteitsraad meegegeven en verdedigd werden.

SWOP heeft dit jaar uitgebreid gediscussieerd over het **standpunt ter verbetering van het toelatingsexamen**, om op die manier het VGSO-standpunt mee te onderbouwen. Dit VGSO-standpunt werd dan ook verdedigd door de de studenten in de begeleidingscommissie van het toelatingsexamen.

SWOP organiseerde dit jaar een boeiend **studium over alcohol en het studentenleven**. Dit met een grote diversiteit aan sprekers.

Na 4 succesvolle edities in het verleden heeft het StuGG dit jaar een vijfde editie afgewerkt van **het Studenten OnderzoeksSymposium** met staatssecretaris Elke Sleurs en professor Tessa Kerre als gastsprekers. Dit jaar gebeurde de organisatie volledig door het StuGG in samenwerking met de Studentenraad Faculteit Farmaceutische wetenschappen (StuFF). Wij als SWOP zijn dan ook trots op de geslaagde editie die onze zusterorganisatie heeft opgezet. Dit jaar en ook de volgende jaren zullen wij als SWOP blijven meewerken aan dit project dat masterscripties en doctoraten de verdiende aandacht geeft.

Voor **de uitwerking van de Erasmus-stages en de overzeese stages** heeft SWOP samengezeten met de verantwoordelijken. Zeker de uitwerking **van de overgangperiode**, waarbij de dubbele cohorte op buitenlandse stage gaat, was een complexe bespreking.

Omdat het niet op elke stageplaats duidelijk is wat er verwacht wordt van de student en hoe er exact gewerkt wordt, heeft SWOP **een sjabloon voor een stage-draaiboek** opgesteld, waar alle info gestructureerd op geplaatst wordt.

Omdat er vanuit de studenten van 1^e master en 2^e master een grote vraag is naar **informatie over de dubbele cohorte** en de impact daarvan op stages, buitenlandse stages en specialisatieplaatsen, heeft SWOP een infoavond georganiseerd over dit topic. Deze infoavond was gebaseerd op vragen die studenten vooraf konden insturen.

SWOP heeft opnieuw een **House MD-avond** georganiseerd. We bedanken Professor Verstraete, Professor Herregods, Professor Victor, Professor Mielants, Professor D'Herde en Professor Vermassen voor hun grote bijdrage.

SWOP heeft een **voorstel** opgesteld voor de uitwerking van het **eerste semester van de 2e master**. Daarnaast werd er ook vanuit SWOP actief geholpen aan het uitwerken van het **nieuwe bachelor curriculum** dat van start gaat vanaf academiejaar 2016-17.

Emmely Genouw en Siem De Cleyn hebben in het Pand een **infosessie** gegeven over de werking van de studentenvertegenwoordiging aan onze faculteit **op de universiteitsbrede onderwijsdag**.

Joran Beck en Siem De Cleyn hebben de **SWOP-werking voorgesteld aan de visitatiecommissie** op universitair niveau.

Dit jaar zwaaiden wij **Eva Hulstaert, Justine Vansteenkiste en Lennart Gistelinck** uit als SWOP-leden. Dankzij hun kennis en gedrevenheid zal SWOP verder blijven groeien. Wij danken hen voor hun jarenlange inzet.

Vertegenwoordigen wij 'de student'?

JAARVERTEGENWOORDIGERS

De jaarvertegenwoordiger, verkozen met meerderheid door het hele jaar, is het laagdrempelige aanspreekingspunt voor de student. Op deze manier willen wij als SWOP die zaken behandelen waar de student mee zit. Hij of zij vertegenwoordigt daarnaast ook de studenten van het jaar in de opleidingscommissie en informeert de studenten over genomen beslissingen. Zeker wanneer geruchten circuleren in een bepaald jaar, kan duidelijke en correcte informatie gegeven door de medestudent een noodzakelijke geruststelling bieden.

SWOP-VERGADERING

De maandelijkse bijeenkomst van enthousiaste studenten blijft de basis van onze levendige organisatie. Deze vergadering vindt meestal plaats tussen de beleidscel en de opleidingscommissie. Problemen worden aangepakt met alle kennis en ervaring van de volledige SWOP-groep: een actieplan wordt opgesteld om de juiste zaken bij de juiste personen te brengen, met een gerichte aanpak voor elk probleem. De terugkoppeling naar studenten blijft een essentieel werkpunt voor SWOP: welke beslissingen werden genomen in de verschillende raden en commissies en hoe worden deze al dan niet gecommuniceerd naar de studenten? Dit laatste zien we net als vorig academiejaar ook als een werkpunt voor onszelf voor het komende academiejaar. De interactie met de student mag niet eindigen na het aanduiden van de jaarvertegenwoordiger. We streven ernaar om de geneeskundestudent optimaal te informeren en betrekken.

BLOK- EN LIJN-EVALUATIES

In de afgelopen jaren werden de studenten regelmatig bevraagd over hun ervaringen omtrent een blok. Deze informatie werd voornamelijk gebruikt wanneer er een blokcommissie werd samengeroepen. In een poging om de informatie te standaardiseren werd een template gemaakt. Hierin kunnen de studenten hun mening geven over de lesgevers, het lesmateriaal en de organisatie van het blok.

Vanaf volgend academiejaar zal SWOP niet meer voor elk blok een evaluatie rondsturen. Enkel de blokken waar er problemen in voorkwamen, samen met een jaarlijkse steekproef van enkele blokken, zullen geëvalueerd worden. Ook op aangeven van de lesgever kan een blok bevraagd worden. Door het reduceren van het aantal evaluaties worden studenten niet onnodig belast. SWOP hoopt ook dat de respons op deze manier zal verbeteren.

Communicatie naar de studenten

WEBSITE

Het lijkt ons belangrijk goed te beseffen welk publiek we via welk platform willen bereiken. De website dient dan ook voornamelijk als visitekaartje van SWOP: wat?, hoe? en waarom?. Het wordt een platform voor iedereen die voor het eerst hoort over deze organisatie: startende studenten, ouders, mensen uit andere universiteiten of faculteiten, ... De specifieke informatie (bedoeld voor studenten) zal vooral via onderstaande kanalen worden gecommuniceerd.

FACEBOOK

SWOP blijft werken aan haar aanwezigheid op sociale media zoals <https://www.facebook.com/SWOPugent>. De SWOP Facebookpagina blijft een belangrijk hulpmiddel om studenten op de hoogte te brengen van de ontwikkelingen in hun opleiding. Deze wordt beheerd door de SWOP PR, maar deze kan worden bijgestaan door elk bestuurslid van SWOP die als medebeheerders kunnen worden aangesteld.

SWOP WIKI

SWOP Wiki is vorig jaar gelanceerd. Deze digitale kennisdatabank (<http://wiki.vgk.be>) biedt studenten de mogelijkheid om informatie gecentraliseerd terug te vinden over hun opleiding. De SWOP Wiki wordt vaak aangevuld door SWOP-leden waardoor studenten over de jaren heen elkaar beter kunnen informeren en vaak zeer leerrijke ervaringen kunnen delen. Dat gebeurt ook via andere media zoals Facebook, maar vaak komen dezelfde vragen elk jaar terug en laat de betrouwbaarheid van deze informatie te wensen over. Als oplossing daarvoor biedt SWOP een site met duidelijke, correcte en kwalitatieve informatie aan.

SWOP-PR

De SWOP-PR is de schakel tussen SWOP, VGK en BeMSA. Hij of zij ontfermt zich ook over de jaarvertegenwoordigers en zorgt dat hun profilering in het betreffende jaar vlot verloopt. Daarnaast bevat de functie nog allerlei PR-gerelateerde zaken zoals het verzorgen van het SWOP-tekstje in het Spiegelken (studentenblad van de VGK) en het op punt stellen van de SWOP-website. Daarenboven speelt de SWOP-PR een belangrijke rol bij de instroom van jaarvertegenwoordigers door zijn of haar functie bij de jaarpraesidiumverkiezing voor te stellen. Daarnaast zal hij/zij ook de verschillende blok- en lijnvertegenwoordigers voorstellen aan de bachelorjaren. Ten slotte zal de SWOP-PR zich inzetten voor de organisatie en promotie van de tweejaarlijkse SWOPstar en het studium generale dat het SWOP zal organiseren.

SWOP-ACTIVITEITEN

Ook voor het academiejaar 2016-17 staan er al enkele activiteiten voor studenten op het programma. Een SWOP-studium, een SWOP-clubavond, een House MD-afl levering becommentarieerd door proffen en de workshop 'De digitale student' zullen we organiseren. Deze activiteiten zien we als een kans om nog meer naamsbekendheid bij de studenten te verwerven. Daarnaast hebben deze activiteiten ook een specifiek doel, zo willen we met de tweejaarlijkse SWOP-star op een positieve, constructieve manier de aandacht vestigen op hoog kwalitatieve onderwijsactiviteiten in onze opleiding.

Interne werking

HET SWOP-DRAAIBOEK: SWOP-INTRAWIKI

In elke organisatie, maar zeker een studentenorganisatie, gaat veel informatie verloren doordat er steeds ervaren leden vertrekken. Om dit verlies aan ervaring op te vangen zijn we gestart met een SWOP-draaiboek. Zo kunnen we het delen van kennis en ervaring binnen onze organisatie vereenvoudigen en vastleggen voor toekomstige SWOP-leden.

BEMSA-SAMENWERKING

Net als vorige SWOP-week was er een intensieve samenwerking tussen de SWOP- en BeMSA-delegatie. Dit zal ongetwijfeld weer de basis vormen van ons samenwerkingsverband komend academiejaar. Vorig jaar werd de studentenvertegenwoordiging rond internationalisering definitief overgedragen van BeMSA naar SWOP. Een jaar nadat deze verandering werd voltrokken werd deze geëvalueerd en als goed bevonden. Tot slot werden de deelnames aan buitenlandse meetings en congressen van beide organisaties besproken. Hier werd besloten dat er vanuit de studenten beter moet gecommuniceerd worden naar de faculteit en de opleidingscommissie. Zodanig er meer duidelijkheid wordt verkregen waaraan de studenten de toegewezen financiering voor internationalisering willen besteden.

VGSO-SAMENWERKING

Er was een actieve samenwerking met de studentenvertegenwoordigers van onze Vlaamse zusterfaculteiten in het Vlaams Geneeskundig StudentenOverleg waarbij Miet Vandemaele en Matthias Claeys respectievelijk de functies van penning en voorzitter opnamen. Samen met het VGSO hebben we ons het voorbije jaar ingezet voor de dubbele cohorte, het sociaal statuut van de ASO & HAIO, de bewaking van de contingentering en het toelatingsexamen.

STUGG-SAMENWERKING

Samen met de facultaire studentenraad Geneeskunde & Gezondheidswetenschappen hebben we een constructief jaar achter de rug. Opnieuw hebben we ervoor kunnen zorgen dat er interdisciplinair kon samengewerkt worden over verschillende en uiteenlopende thema's, van extra fietsenstalling tot een nieuw auditorium aan de kant van De Pintelaan. Verder heeft SWOP ook actief meegewerkt

aan het zesde StudentenOnderzoekSymposium met Staatssecretaris Elke Sleurs en Topdokter Tessa kerre.

Ideaal lesmateriaal

Het lesmateriaal bevat in veel blokken verschillende onderdelen zoals dia's, het blokboek en andere naslagwerken. Het is voor studenten belangrijk dat bij het begin van elk blok duidelijk wordt gecommuniceerd welke bronnen leerstof zijn en welke niet. SWOP stelt voor dat elke blokvoorzitter voor het begin van het blok de leerstof duidelijk afbakt op Minerva en in de les.

POWERPOINTPRESENTATIES

Powerpointpresentaties zijn vaak de grootste bron van leerstof in een blok. Veel studenten printen deze op voorhand af zodat ze optimaal notities van de les kunnen nemen. Het probleem hierbij is dat het materiaal vaak pas (te) laat op Minerva verschijnt. Studenten die geen printer ter beschikking hebben op kot zijn daardoor vaak niet in staat om de dia's op tijd af te drukken. SWOP stelt voor om de dia's één week op voorhand online beschikbaar te stellen. Op die manier kan iedereen die dat wenst de dia's meenemen naar de les en zo zijn of haar efficiëntie optimaliseren.

Studenten vragen om altijd de ppt-versie op Minerva te plaatsen. Nu wordt soms enkel de pdf-versie online geplaatst waardoor studenten niet de kans hebben om zelf te bepalen hoeveel dia's per pagina ze afdrukken.

Verder pleiten we voor meer printvriendelijke dia's. Foto's of teksten die door middel van een speciaal effect over een ander onderdeel van de dia worden geplaatst zorgen er vaak voor dat informatie verloren gaat bij het afdrukken. Momenteel zien we ook vaak volledige presentaties met een gekleurde i.p.v. witte achtergrond. Deze afdrukken vormt een grote kost voor de student. SWOP stelt daarom voor om het sjabloon van het UZ te gebruiken als standaard. Studenten vragen ook om de dia's te nummeren. Dit zou een grote hulp zijn bij het studeren.

BLOKBOEK

Doorheen de opleiding verdwijnt het blokboek meer en meer. SWOP pleit om dit zo veel mogelijk te behouden. Door veel studenten wordt een doorlopende tekst boven dia's verkozen om te leren. Een duidelijke lay-out die doorgetrokken wordt doorheen de volledige cursus is hierbij essentieel. Studenten vragen dat indien het blokboek gecombineerd wordt met dia's, de volgorde en inhoud duidelijk te laten overeenkomen.

Evaluatie 1e bachelor

CEL I

Aangezien dit blok voor het academiejaar 2016-2017 is gewijzigd, gelden onderstaande bedenkingen en bemerkingen uitsluitend voor het academiejaar 2015-2016.

Menig student ervoer een minder enthousiaste vorm van lesgeven voor het vak Organische Chemie. Prof. Dr. Lynen sprak af en toe eentonig. Bovendien wordt er langer dan nodig stil gestaan bij de eerste 100 pagina's, die in principe bestaan uit redelijk wat herhaling uit het middelbaar onderwijs. Bij de nieuwere leerstof wordt dan weer te weinig/kort stilgestaan. De werkcolleges zijn een goede en praktische aanvulling van de theorie.

Wij suggereren voor het onderdeel Fysica een geüpdatete en iets meer overzichtelijke cursus. De voorbeelden en toepassingen in de huidige cursus zijn ietwat achterhaald. Het lijkt ons ook beter om, indien haalbaar, duidelijkere afbeeldingen in het handboek en examen te gebruiken in plaats van de handgetekende afbeeldingen.

Voor het onderdeel Anorganische Chemie zijn er geen opmerkingen. De cursus is zeer duidelijk en bevat mooie voorbeelden en toepassingen. Op Prof. Dr. De Buysser, die dit onderdeel doceert, valt niets aan te merken!

CEL II

Binnen dit blok is er voor het onderdeel Cytologie van Prof. Dr. Cornelissen dringend nood aan een goed handboek. Momenteel kunnen de studenten een bundel op Minerva vinden. Die bestaat uit dia's waaronder een beperkte hoeveelheid uitleg staat. Die uitleg is af en toe te beperkt om bepaalde examenvragen te kunnen beantwoorden. Wij stelden ons ook de vraag of het mogelijk was om structuren op de histologieplaten beter te kunnen aanduiden. Studenten die door omstandigheden niet in de les geraken, kunnen nu niet weten welke structuren te kennen zijn.

Voor het onderdeel Celfysiologie van Prof. Dr. Leybaert concludeerden we dat de dia's die gebruikt worden in de les niet zo overzichtelijk zijn. Het handboek is wel enorm duidelijk. Ook komen de dia's niet goed overeen met het handboek, zowel qua inhoud als qua volgorde van de leerstof.

Biochemie wordt door Prof. Dr. Gettemans op een enthousiaste en toegankelijke manier gedoceerd. Deze lessen worden door studenten als zeer goed ervaren. Het handboek van dit onderdeel is volledig en goed gestructureerd.

Zoals eerder gezegd op het conclaaf worden examenvragen vaak gereconstrueerd zodat studenten zich een beeld kunnen vormen van wat hen te wachten staat. Voor dit vak ijvert SWOP toch wel voor een grotere variatie aan examenvragen, zodat terugkeer wordt vermeden.

CEL III

Dit vak wordt over het algemeen goed gedoceerd. Ook het handboek is zeer duidelijk en gestructureerd, alle leerstof is erin terug te vinden.

Zowel Prof. Dr. Gettemans, Prof. Dr. Ampe als Prof. Dr. Peelman geven hun lessen op een duidelijke manier. De lessen van Prof. Peelman zijn wel iets vager en gemakkelijker uitgelegd dan de vragen die studenten uiteindelijk op het examen voorgeschoteld krijgen.

P-LIJN

Algemeen vinden studenten dit lijnvak vrij chaotisch georganiseerd. Er ontbreekt een overkoepelend, duidelijk blokboek en bepaalde lessen zijn inhoudelijk redelijk vaag. Studenten weten niet goed wat belangrijk is om te weten en wat de essentie van dit lijnvak juist inhoudt. Het lijkt ons nuttig aan het begin van deze lessenreeks kort toe te lichten wat er verwacht wordt van de studenten en wat de leerdoelen zijn.

De les eHealth, gedoceerd door Dr. Fiers, was wellicht het meest verwarrend. De dia's stonden te vol, het was absoluut niet duidelijk welk deel hoofd- of bijzaak was, bepaalde concepten of platformen binnen de eHealth werden niet uitgelegd en vele afkortingen werden niet toegelicht.

Op het examen kwamen ook geen vragen over de les van Prof. Dr. Ir. Bekaert (onderzoek vertalen in zorginnovatie: vuistregels, ethisch en legaal kader + Bimetra). Dat vonden bepaalde studenten toch wel jammer, aangezien de powerpoint tamelijk uitgebreid was. Hierover was niets gecommuniceerd.

Als laatste bedenking op dit lijnvak wil SWOP nog vermelden dat de opzoekingstaak als voorbereiding voor de Z-lijn zeer nuttig is. Die taak geeft de student meer inzicht in de het gebruik van PubMed, My NCBI, Embase, Google Scholar, Web of Science en Endnote.

Z-LIJN

Voor dit lijnvak is er slechts één hoorcollege. In die les licht Prof. Dr. Willems kort toe wat de gewenste vorm van een paper is en wat de meest gemaakte fouten zijn. Op Minerva kan een nuttige handleiding gevonden worden die studenten kunnen gebruiken als leidraad voor het schrijven van hun paper.

Studenten merkten op dat de eisen van de specifieke begeleiders onderling sterk kunnen verschillen. Er zijn slechts weinig mogelijkheden om met de specifieke begeleider af te spreken en

de momenten die er zijn liggen iets te laat. Anderzijds liggen de twee responscolleges met Veerle Vyncke volgens de studenten te dicht bijeen en te vroeg.

Tot slot meldden studenten een groot verschil in quoterings afhankelijk van de begeleider. Heel wat studenten die hun paper mondeling moesten verdedigen bij Prof. Dr. Willems hadden het gevoel geen constructieve feedback te hebben gekregen.

V-LIJN

Sommige handleidingen van het skillslab bleken qua inhoud iets te beperkt, in het bijzonder het lesmateriaal omtrent Acute Wondzorg. Bepaalde stukken theorie (o.a. vaccinatie van tetanus) werden niet in de les aangehaald, maar bleken uiteindelijk wel te kennen. Er heerste eveneens verwarring over de beste behandelwijze van brandwonden (o.a. wanneer wel blaren doorprikken, welke zalf gebruiken, ...).

Studenten hadden graag ook meer duidelijkheid gehad over de doelstellingen van de lessen Communicatie. De gebruikte dia's zijn wel redelijk duidelijk, maar er ontbreekt een bepaalde vorm van samenhang. De dia's zouden ook iets sneller op Minerva mogen komen. SWOP wilt ook nog even benadrukken dat het belangrijk is te streven naar duidelijke examenvragen op het schriftelijk examen Communicatie. Die waren immers af en toe voor interpretatie vatbaar.

De cursus van Oppervlakte-anatomie was erg ongestructureerd, doch inhoudelijk in orde. De filmpjes i.v.m. Oppervlakte-anatomie en Orthopedisch Onderzoek zijn een zeer handig hulpmiddel om de testen nogmaals thuis te herhalen en in te oefenen. Wij zijn voorstander om dit eventueel ook in te voeren voor Acute Wondzorg. We willen nog even meegeven dat het examen Locomotorisch Stelsel en Huid na het examen van de V-lijn lag, terwijl examinatoren van de V-lijn veronderstellen dat de anatomie al goed gekend is.

Voor het onderdeel EHBO hadden studenten amper opmerkingen. Prof. Dr. Herregods geeft op een zeer enthousiaste en boeiende manier les. Ook het handboek is zeer duidelijk, maar af en toe lijken toch enkele contradicties voor te komen. De practica van EHBO waren goed georganiseerd en duidelijk. Het aanleren van de vaardigheden zou vlotter kunnen verlopen indien de groepen kleiner zouden zijn.

E-LIJN

De hoorcolleges waren zeer vaag en het was onduidelijk wat leerstof was en wat niet. Vooral bij ethiek was het gissen naar wat de leerstof of leerdoelen zijn. De dia's van Prof. Dr. De Maeseneer waren ook zeer vaag vanwege de kleine hoeveelheid aanwezige tekst.

Er waren vrij weinig hoorcolleges. Een deel van de cursus van E-lijn van het eerste semester kwam niet aan bod. In het tweede semester was de les van Prof. Dr. De Maeseneer vrij beknopt (en veel

zelfstudie). Het lesmateriaal van het tweede semester mocht meer 'essentie' bevatten naar onze mening zodat het duidelijker wordt wat er verwacht wordt gekend te zijn. De structuur van de gezondheidszorg is ons ook niet duidelijker geworden, meer uitleg over bevoegdheden en instellingen mocht wel.

Tot slot vonden we het erg dat de posters op de dag van het examen offline werden gehaald. Juist voor het examen konden de studenten dus niets meer nakijken.

GEZONDHEID & MAATSCHAPPIJ I

Voor dit blok kwam het blokboek iets te laat online op Minerva. Er is jammer genoeg ook weinig samenhang tussen de verschillende delen. Dat komt wellicht omdat heel wat proffen les geven binnen dit blok. Het lesmateriaal dat online komt is wel redelijk duidelijk.

Voor het onderdeel Psychologie hadden studenten de meeste opmerkingen. Studenten zouden het handiger vinden om duidelijkere oefeningen en toepassingen te zien in de oefeningenles. Voor dit onderdeel is er ook dringend nood aan een overzichtelijk blokboek om op terug te vallen.

Voor het onderdeel Antropologie is het blokboek qua inhoud wel in orde. Aan de lay-out kan wel nog wat gewerkt worden. Op het examen worden er wel te gedetailleerde vragen gesteld, er wordt iets te weinig getoetst naar de inhoud van dit onderdeel.

LOCOMOTORISCH STELSEL EN HUID

Over het algemeen heeft dit vak een duidelijk en goed blokboek.

Studenten ervaren de lessen gegeven door Prof. Dr. Kerckaert minder nuttig, maar dit ligt niet aan de professor. Sommige studenten vinden het gewoon handiger anatomie op zichzelf te leren.

SWOP suggereert ook een meer geüpdatete cursus voor het onderdeel Biomechanica. Sommige prentjes en uitwerkingen van oefeningen zijn immers niet zo duidelijk. Momenteel werden er te weinig oefeningen uitgewerkt in de les, terwijl daar wel enorm de nadruk werd op gelegd.

Radio-anatomie werd wel goed uitgelegd, maar misschien iets te snel. Er is ook een gebrek aan systematiek, waarmee we bedoelen dat het belangrijk is dat studenten geneeskunde vanaf het begin van de lessen radio-anatomie goed weten hoe ze een MR moeten bekijken en interpreteren. Er is ook geen cursus om op terug te vallen.

Voor het onderdeel Embryologie zijn er geen opmerkingen. Het blokboek is duidelijk.

Voor het onderdeel Histologie geldt dezelfde bedenking als voor Cytologie, nl. of er een mogelijkheid bestaat om op de histologieplaten meer structuren aan te duiden.

MOLECULAIRE BIOLOGIE EN GENETICA

De hoorcolleges van genetica worden redelijk goed gedoceerd. De cursus werd zeer positief beoordeeld qua inhoud. De layout kon hier en daar consequenter. Af en toe was de uitleg hierin zelfs beter begrijpbaar dan de uitleg in de hoorcolleges. De studenten zouden het wel erg appreciëren indien Prof. Dr. Speleman meer nadruk legt op de belangrijkste leerstof.

Het deel Moleculaire Biologie door Prof. Dr. Tavernier was goed. De hoorcolleges zijn in orde, het boek is duidelijk en de vragen op het examen zijn representatief.

Het onderdeel Cel-cel-communicatie is ook in orde. De modelvragen in de les zijn gemakkelijker dan deze op het examen waardoor sommige studenten wellicht toch wel een fout beeld kregen van de moeilijkheidsgraad op het examen zelf.

Voor het onderdeel Celfysiologie van Prof. Dr. Leybaert is er geen cursus, maar enkel een diapresentatie die weliswaar nog vrij duidelijk is.

Evaluatie 2^e bachelor

ZENUWSTELSELEN EN ZINTUIGEN

Het onderdeel anatomie wordt door de studenten als kwaliteitsvol ervaren. Net als vorig jaar komt vaak de vraag van de student of het niet mogelijk zou zijn om in plaats van de blanco figuren, de slides te bundelen in het figurenboek. Het komt nu namelijk vaak voor dat de student zich in de les enkel kan bezig houden met het overschrijven van de slides en zo nuttige extra informatie niet volledig gehoord heeft. De slides bundelen zou volgens ons zeker kunnen bijdragen aan een grotere oplettendheid in de aula. Bovendien is het eenvoudiger om enkele slides aan te passen indien de PowerPoint nog verandert doorheen het jaar dan steeds alle slides over te pennen. Dit kan er eventueel ook voor zorgen dat de student minder zaken afprint, want nu gebeurt het vaak dat de slides worden afgedrukt en het boek wordt gekocht. Dit lijkt ons een beetje dubbel werk. Voor studenten die de blanco afbeeldingen willen gebruiken kan het figurenboek van nu eventueel op Minerva geplaatst worden.

Het deel fysiologie is aanzienlijk verbeterd, zo kwam prof. Dr. Leybaert de grote meerderheid van de lessen op tijd en werd het lessenpakket bijna volledig afgewerkt. De lesstijl van de professor wordt door de studenten ervaren als moeilijk te volgen, maar het enthousiasme is duidelijk te voelen. Indien de cursus en de slides gebruikt in de les meer op elkaar zouden afgestemd zijn, zou dat het studeren van de leerstof bevorderen.

De themalessen werden ervaren als goed tot zeer goed, maar het gebruikte lesmateriaal was zelden op tijd online beschikbaar.

CARDIOVASCULAIR STELSEL, ADEMHALING, NIER EN URINEWEGEN

Uit de blokevaluatie van het blok 'Cardiovasculair stelsel, ademhaling, nier- en urinewegen' bleek een grote algemene tevredenheid over het grootste deel van dit blok.

Net als vorig jaar heerst er algemene tevredenheid over het onderdeel Biochemie. De student heeft echter soms de indruk dat dit deel wat bij de rest van het blokboek is gesleept zonder een duidelijk intern verband. Ook wordt dit ervaren als een erg lange en uitdagende tekst in verhouding met het aantal vragen die eruit gesteld worden. Dit heeft het gevolg dat enkele studenten niet altijd de moeite nemen alles te leren, aangezien men het gevoel heeft, hiermee niet erg veel winst te behalen op het examen.

Voor het partim radio-anatomie kwam ook dit jaar als opmerking dat het een meerwaarde zou zijn als er gelijkaardige oefeningen konden voorzien worden zoals in de blokken 'Zenuwstelsel en zintuigen' en 'Locomotorisch stelsel'.

GASTRO-INTESTINAAL EN ENDOCRIEN STELSEL

Bij de studenten heerst een algemene tevredenheid over dit blok. De lessen en de cursus binnen het blokboek worden positief onthaald. Omtrent het figurenboek en slides gelden dezelfde opmerkingen als bij het blok 'Zenuwstelsel en zintuigen'. We hebben ook nog enkele opmerkingen in verband met de dissecties. Net als vorig academiejaar werd vooral aangehaald dat de groepen per lichaam eigenlijk te groot zijn om alle structuren goed te kunnen bekijken. Ook vormen het gering aantal assistenten en de soms beperkte kennis van de jongere assistenten een probleem bij het beantwoorden van de vragen van de studenten. Hierdoor haakt een deel studenten vroegtijdig af met als gevolg dat sommige tafels bijna geen volk meer hebben terwijl andere nog steeds te veel studenten bevatten. De handleiding wordt als handig ervaren en is een echte verbetering tegenover vorig jaar.

VOORTPLANTING EN SEKSUALITEIT

Uit de blokevaluaties bleek een goede tevredenheid over dit blok. De beschikbaarheid van het lesmateriaal (cursus en slides) werd als problematisch beschouwd, omdat het te laat of zelfs niet op Minerva kwam. De studenten moesten de nodige creativiteit boven halen om het materiaal te verkrijgen.

Uit de evaluaties bleek dat de lessen fysiologie (Prof. Dr. Everaert) erg gesmaakt worden. Er wordt op een verstaanbare manier uitleg gegeven. De studenten zijn dus erg positief over de lessen. Er zijn

echter wel wat opmerkingen over de beschikbaarheid van de cursus die dit jaar de dag voor het examen op Minerva verscheen en verder weet de student vaak ook niet zeker wat hij moet leren voor dit onderdeel. Bij het onderdeel fysiologie (Prof. Dr. De Sutter) werd ook dit jaar weer door de student gevraagd of de slides eventueel een witte achtergrond konden krijgen. Doordat de slides als primair cursusmateriaal worden gebruikt, print de student deze frequent, wat met een gekleurde achtergrond voor erg veel inktverspilling zorgt.

Wegens een miscommunicatie tussen Prof. Dr. Mortier en het decanaat zijn de hoorcolleges van Prof. Dr. Mortier dit jaar niet gegeven. Dit vinden we als SWOP een spijtige zaak en hopen dat dit vermeden kan worden in de toekomst.

Omtrent het figurenboek en slides van anatomie en embryologie gelden dezelfde opmerkingen als bij het blok 'Zenuwstelsel en zintuigen'.

De lessen van Prof. Dr. Heylens werden over het algemeen als interessant ervaren. De correcte afbakening van de leerstof werd zeer sterk geapprecieerd.

FARMACOLOGIE

De studenten zijn over het algemeen tevreden tot zeer tevreden over dit blok. Er is een duidelijke cursus en er zijn duidelijke lessen. De vele voorbeelden uit praktijk hebben eveneens een meerwaarde.

Net als vorig jaar betrof de meest frequente opmerking de verhouding van het aantal studiepunten ten opzichte van de nodige studietijd. Het aantal studiepunten werd vaak als te weinig ervaren in vergelijking met het aantal uren besteed in de les en vooral erbuiten. We zijn dan ook tevreden dat dit in de toekomst wordt aangepast. Er is zeer veel zelfstudie die op zich ook veel tijd vergt. Deze zelfstudie is door de beperkte mogelijkheid tot contacturen te begrijpen en werd duidelijk op voorhand meegedeeld.

Het blok viel dit jaar uitstekend zodat de student al goed kon beginnen aan de zelfstudie. Verder werd het examen als fair en representatief ervaren al was er wat weinig plaats om te noteren.

E-LIJN

Het babyproject werd door de grote meerderheid van de studenten als interessant en goed ervaren. De organisatie van de ouderenzorgstage werd minder positief onthaald. Zo was het niet duidelijk welke documenten waar en wanneer moesten ingediend worden. Het zou handig zijn indien er een document komt waar alle informatie gebundeld staat zodat de studenten het overzicht kunnen behouden. Rond de verdeling van de stageplaatsen was er veel commotie. De studenten ervoeren

dat de plaatsen niet evenredig verdeeld waren met het aantal studenten die in een bepaalde regio woonden. Ook het inschijvingssysteem werd niet als eerlijk bevonden en liep niet goed.

P-LIJN: MEDISCHE STATISTIEK

De lessen medische statistiek gegeven door Prof. Dr. Coorevits werden ervaren als goed tot zeer goed. Er werd veel uitleg gegeven en elke vraag werd zo goed mogelijk beantwoord. Over het lesmateriaal, zowel qua inhoud als qua beschikbaarheid, zijn de studenten super tevreden. De professor staat klaar voor iedereen met een vraag of probleem en dat wordt echt geapprecieerd.

Evaluatie 3^e bachelor

INFECTIE EN AFWEER

Infectie en afweer is een blok dat ondanks de grote hoeveelheden leerstof en de moeilijkheidsgraad, door de studenten als zeer goed wordt beschouwd. Er is een goede coördinatie tussen de verschillende lesgevers en dat is duidelijk te zien in de beperkte tot onbestaande overlap. Eveneens wordt de cursus door de studenten erg geapprecieerd. Het is een duidelijke cursus met voldoende afbeeldingen en ruimte voor notities. Voor onduidelijkheden kan ook het handboek gemakkelijk geraadpleegd worden. Het proefexamen wordt ook als een grote meerwaarde gezien door de studenten. Het stelt hen gerust en geeft weer wat er verwacht kan worden. De studenten merken wel op dat er een discrepantie is tussen de studiepunten en de studiebelasting, maar aangezien dit wordt aangepast in het nieuwe curriculum stelt SWOP dat dit probleem vanzelf zal opgelost geraken.

GEZONDHEID EN MAATSCHAPPIJ 2

Het blok gezondheid en maatschappij 2 bevat verschillende onderdelen. De studenten ervaren dit soms als verwarrend. Het verband tussen de verschillende partims is niet altijd even duidelijk. De cursus is goed gestructureerd en steeds tijdig beschikbaar. Dit werd door de studenten erg geapprecieerd. Verder werd door de studenten de relevantie van de opdracht gezondheid op wereldschaal wat in vraag gesteld. Dit komt vooral omdat de lessen nadien gericht waren op de concrete uitvoering van de taak en niet op de inhoud ervan. De studenten zouden baat hebben bij wat inhoudelijke feedback: leerstof, wat is belangrijk, wat valt op over die verschillende landen. Het deze feedback kan bijvoorbeeld via een document terug bezorgd worden aan de groepen in kwestie. Verder is het soms moeilijk om alle info nodig voor de taak terug te vinden bij sommige combinaties van landen. Vervolgens werden door de studenten de lessen gezondheidseconomie er op prijs

gesteld. Het is volgens SWOP een grote meerwaarde aan het basiscurriculum. Tenslotte zal SWOP volgend jaar een extra evaluatie opstellen met betrekking tot de COPC week. Deze is vaak het onderwerp van discussie bij de studenten. Vele zijn namelijk van mening dat er zeer veel springuren aanwezig zijn en dat deze week een zeer hoge werklast heeft.

MECHANISMEN VAN ZIEKTE

Het blok mechanismen van ziekte wordt over het algemeen gezien door de student als goed ervaren. Er waren dit jaar geen grote problemen met dit blok. Er werd echter wel opgemerkt dat het lesmateriaal (voornamelijk de slides) slechts achter de les ter beschikking kwam, waardoor de studenten soms moeite hadden bij het noteren in de les. De slides hadden bovendien bij sommige onderdelen een blauwe achtergrond met veel tekst op. Dit zorgde ervoor dat het niet echt printvriendelijk was en vaak niet zo goed leesbaar achteraan in het auditorium. Een overvolle dia zorgt bovendien vaak dat de student het gevoel krijgt dat de slides worden afgelezen en lijden tot een daling in aandacht tijdens het hoorcollege. De slides van het deel genetica waren duidelijk en handig bij het noteren in de les, maar sommige werkstudenten gaven wel aan dat ze moeilijk te ontrafelen waren indien je de les niet had kunnen bijwonen. Indien mogelijk zou een korte uitgeschreven cursus van genetica wel een meerwaarde zijn. Verder werd het online votingssysteem uit deze lessen als zeer positief ervaren. Het was een handige en toegankelijke manier om interactie te verwerken binnen de lessenreeks. Tenslotte werd door de studenten nog aangehaald dat het lestempo binnen dit blok aan de hoge kant lag terwijl er tussen sommige lessen wel wat overlap aanwezig was (de lessen van prof. Ferdinande en prof. Librecht). SWOP ziet hier het aanpakken van die overlap als een mogelijke oplossing.

METHODOLOGIE VAN HET WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

Het blok methodologie van het wetenschappelijk onderzoek werd dit jaar door de studenten als bijzonder vlot ervaren. De lessen werden goed gestructureerd en goed gedoceerd en dit was duidelijk te merken in de les. De lessen van o.a. Prof Coorevits werden ook dit jaar (net zoals in 2de bachelor) als zeer goed en aangenaam ervaren. De oefeningen die in de plenaire les werden besproken, werden gezien als een meerwaarde. Ook het examen werd ervaren als een eerlijk en representatief examen. SWOP heeft geen verdere bemerkingen.

DIAGNOSTISCHE EN THERAPEUTISCHE METHODIEKEN

Het blok diagnostische en therapeutische methodieken is een zeer complexe samenloop van verschillende vakken. De student heeft het soms moeilijk met de coherentie tussen de verschillende onderdelen terug te vinden. Deze verschillende lesonderdelen hebben bovendien als gevolg dat er zeer veel verschillende lesgevers zijn. Dit kan soms leiden tot veel verschillende regels en onderdelen op Minerva, wat de nodige verwarring kan veroorzaken. Verder stellen de studenten

zich af en toe vragen bij de lessen omtrent nucleaire geneeskunde. Deze lessen omvatten voornamelijk opsommingen van tracers met hun indicaties, maar de examenvragen waren van een totaal andere aard. Er is verder ook een grote discrepantie tussen de slides en de aangeboden cursus. Het onderdeel farmacotherapie is goed gedoceerd en relevant voor de verdere delen farmacotherapie in de andere blokken. Toch wordt er door de student getwijfeld aan de relevantie van de pre-test. De studenten beschikken immers over de antwoorden van de jaren ervoor en dit is voldoende voor het slagen van deze test. Vervolgens wil SWOP en de studenten benadrukken dat de tour die prof. Delanghe aanbiedt zeer hard wordt geapprecieerd. Het was erg interessant en een meerwaarde bij de lessen. SWOP moedigt dit ten sterkste aan. Verder werden de hoorcolleges van prof. Bacher geapprecieerd. Ze waren erg duidelijk en er werd op voorhand goed gecommuniceerd wat te kennen is en wat niet. Ook het cursusonderdeel van prof. Delanghe was goed gestructureerd en duidelijk.

PROBLEMEN VAN HET GASTRO-INTESTINAAL EN ENDOCRIEN STELSEL

SWOP heeft dit academiejaar reeds samengezeten met de proffen en verantwoordelijken van dit blok en verkiest om deze reden de herevaluatie van deze materie uit te stellen tot volgend jaar. Op deze manier is er voldoende tijd om mogelijke aanpassingen aan het blok door te voeren en de samenwerking tussen SWOP en de andere actoren te optimaliseren. Bij vragen of voorstellen kan het bestuur en de jaarvertegenwoordigers steeds worden aangesproken. SWOP kijkt hierbij uit naar de verdere samenwerking.

PROBLEMEN VAN NEUS, KEEL, OOR, OFTALMOLOGIE EN DERMATOLOGIE

Het blok problemen van neus, keel, oor, oftalmologie en dermatologie is het tweede klinische blok binnen de opleiding geneeskunde en wordt door de studenten als een moeilijk blok ervaren. Dit was deels doordat de studenten een klinisch blok nog niet helemaal gewoon waren, maar ook door de beperkte revisietijd in de examenperiode. Een groot deel van de studenten gaf aan problemen te hebben met het volledig leren van de te kennen stof. SWOP hoopt dat de curriculumhervorming 2.2 een oplossing kan bieden voor deze korte tijd waarin tijdens de examenperiode de informatie moet verwerkt worden. Verder werden de lessen oftalmologie erg gewaardeerd. Ze waren kwaliteitsvol en gestructureerd. Sommige werkstudenten gaven wel aan dat het handig zou zijn indien er iets meer uitleg op de slides staat, aangezien dit de enige vorm van cursus is. Indien mogelijk zou een korte uitgeschreven cursus bovenop de powerpoint-presentaties een handige aanvulling zijn voor studenten die niet aanwezig konden zijn in de les. Vervolgens vonden de studenten de slides van dermatologie van zeer hoge kwaliteit. Ze waren erg duidelijk en bevatten voldoende info. De enige opmerking die hierbij gegeven kan worden is dat de slides erg laat op Minerva verschijnen. Dit maakt het noteren tijdens de les moeilijk. Tenslotte wil SWOP nog vermelden dat ook de lessen NKO

erg worden geapprecieerd. De studenten gaven meermaals aan dat de proffen erg geanimeerd lesgaven.

HUISARTSGENEESKUNDE

Het blok huisartsgeneeskunde werd als goed en relevant ervaren net als het examen van ditzelfde blok. De vragen weerspiegelden goed de te kennen leerstof. Daarnaast vonden de studenten het jammer dat er zo lang gewacht moest worden op het lessenrooster, zeker omdat het hier ging over de periode vlak voor de start van de examens. Een periode waarvoor de studenten graag een studieplanning opstellen. Ook maakte de timing van de lessen, helemaal op het einde van een erg druk semester, dat vele studenten verkozen om NKO, dermatologie en oftalmologie te studeren boven het bijwonen van de lessen. Hier aansluitend bemerkten de studenten ook dat ze de relevantie van de taak rond multimorbiditeit niet echt inzagen. De taak viel namelijk te laat in het jaar en veel studenten hebben ervoor gekozen deze taak over te slaan.

Evaluatie 1^e master

PROBLEMEN VAN HART EN BLOEDVATEN

In het eerste semester van eerste master worden de twee blokken tegelijkertijd gegeven en is er geen mooie afbakening per blok zoals voorbije jaren. Tijdens de eerste les zou duidelijk moeten gemaakt worden welke onderdelen bij welk examen hoort. Vorig academiejaar was dit niet zo duidelijk aangezien de mappen op Minerva niet op de juiste manier gebruikt werden. Er was een map "Problems of heart and circulation", maar deze werd niet gebruikt.

Er werden geen problemen bij de lessen van de nieuwe lesgever cardiologie, Prof. Dr. De Pauw, gevonden. In dit blok was al het lesmateriaal tijdig aanwezig.

SWOP is nog altijd voorstander om de lessen ECG naar dit blok te verplaatsen. Er is zeker nog marge voor een aantal hoorcolleges en dit zou het tweede semester ook verlichten. Wanneer dit zou geïntegreerd zou worden in dit blok, kan er tijdens de lessen cardiologie ook verwezen worden naar ECG's. Daarnaast zal het probleem met het verhoogde inschrijvingsgeld voor de permanente vorming verdwijnen.

PROBLEMEN VAN LONG, BLOEDVORMENDE ORGANEN EN NIEREN

In dit blok was er weinig verschil te merken met de voorbije jaren. Er was weinig aan te merken op de lessen. Ook hier waren de lesmaterialen altijd tijdig aanwezig.

PROBLEMEN VAN BORST EN UROGENITAAL STELSEL

De studenten apprecieerden het erg dat het lesmateriaal van gynaecologie al tijdens de lesvrije week op Minerva kwam. De slides waren wel in een donkere achtergrond en het zou misschien handig zijn indien er een printvriendelijke versie op Minerva zou kunnen komen. De lessen van gynaecologie werden goed onthaald.

De hoorcolleges van urologie waren een zeer goed voorbeeld van de leerstof die te kennen is door de basisarts. Bijvoorbeeld bij het lesmateriaal van Prof. Dr. Hoebeke was het erg duidelijk wat relevant was om te kennen als basisarts. Daarnaast waren ook de examenvragen hierop gericht.

PROBLEMEN VAN HET BEWEGINGSSTELSEL

De lessen orthopedie werden als zinvol en interactief aanzien. Vele studenten vonden het lesmateriaal eerder beperkt was, het handboek dat je extra kan aankopen gaf weinig extra informatie.

Bij reumatologie werden de lessen van Prof. Dr. Van den Bosch als zeer gestructureerd en relevant aanzien en zijn manier van lesgeven werd zeer goed onthaald.

Het hoorcollege met patiënten met RA en SpA bevat weinig tijd voor leerstof aangezien het zeer veel tijd in beslag neemt om alle studenten aan de patiënt te laten voelen. Aangezien er specifieke lessen met "Patient Partners" ingepland staan, lijkt ons dit hoorcollege met een patiënt overbodig. Ook de les over sclerodermie werd minder goed onthaald. Dit is een zeer zeldzame ziekte en de leerstof is zeer beperkt, waardoor er geen nood is aan een volledig hoorcollege. Hierdoor kunnen de responscolleges van reumatologie al op voorhand ingepland worden in het lesrooster.

De cursus van reumatologie is verouderd, waardoor de slides en cursus niet altijd overeenkomen en tegenstrijdigheden bevatten.

De lessen fysiotherapie werden in vergelijking met de andere vakken in dit blok als minder boeiend ervaren. Ook vonden de studenten het jammer dat het hoofdstuk spierscheuren niet tot de leerstof behoorde wegens tijdsgebrek. Misschien is het zinvoller om de les FAI te vervangen door spierscheuren en indien er nog tijd over is, FAI te doceren.

Vele studenten vonden de cursus en de lessen van fysiotherapie zwaar om te studeren. SWOP stelt voor om meer casusgericht of probleem-oriënterend les te geven. Bijvoorbeeld in plaats van voor elk lidmaat alle soorten pathologieën af te gaan, kan men leren hoe men differentiaal diagnoses moet opstellen en via anamnese, klinisch onderzoek en eventueel technische onderzoeken tot een diagnose kan komen. Op die manier kan men nog altijd alle pathologieën bespreken, maar vanuit een andere invalshoek. Nu was er al zo een soort les: pijn in het onderbeen, gegeven door Prof. Dr. Van den Bosch. Deze les werd al meer casusgericht gegeven en werd als zeer interessant ervaren.

De studenten apprecieerden dat al het cursusmateriaal op tijd beschikbaar was bij dit blok. Algemeen hebben de studenten liever dat pdf's per 1 slide op Minerva worden gezet, zodat er zelf gekozen kan worden hoeveel slides er worden afgedrukt per pagina.

PROBLEMEN VAN DE OUDERE

De hoorcolleges gegeven door Prof. Dr. Petrovic geven weinig meerwaarde op de slides. Zo werden de hoorcolleges door Prof. Dr. Janssens als meer interessant beschouwd.

Als terugkerende opmerking kwam dat het vakgebied erg multidisciplinair is, maar de hoorcolleges dit niet zijn, uitgezonderd de hoorcollege met huisarts-geriater.

Het onderwerp voeding zou beter uitgewerkt kunnen worden. Zo zou het interessant zijn om meer info te geven over meer praktische zaken, bijvoorbeeld sondevoeding.

Het onderdeel Oncologie bevat overlap met eerder gekregen lessen (Pneumologie, Mechanismen van ziekte, Gastrologie...). SWOP pleit voor een continuum voor oncologie, waar alle leerstof over oncologie bekeken wordt over de gehele opleiding. Aangezien het blok Geriatrie vrij laat in de opleiding komt, lijkt het ons ook zinvoller indien Oncologie volledig bij "Mechanismen van ziekte" wordt besproken. Zo heeft de student dit al gezien en gestudeerd voordat men aan andere klinische blokken begint.

Bij Farmacologie was er wat commotie rond een van de examenvragen aangezien niet alle groepen dat deel van de leerstof hadden gezien. De studenten vragen voor meer duidelijkheid en een eenduidig antwoord voor alle studenten, zodat de leerstof niet afhangt van de begeleider van de groep.

P-LIJN

Deze lijn was een goede mix van de actuele lessen van Prof. Dr. Avonts en de klinische lessen van verschillende gastdokters. De studenten vonden het wel zeer jammer dat sommige slides vrij laat op Minerva kwamen (bijvoorbeeld een week voor het examen). Ook was er slechte communicatie over welke lessen die wel of niet te kennen waren. In de aankondiging kwamen foute data van lessen of werden er wel examenvragen gesteld over lessen die zogezegd dan niet gekend dienden te zijn.

Sommige P-lijn lessen hebben geen cursusmateriaal, ondanks dat ze erg relevant zijn (bijvoorbeeld de klinische les over shock van Prof. Dr. Van Vlierberghe). Jammer vindt SWOP dat net deze lessen geen examenleerstof zijn.

V-LIJN

Dit jaar bevatte V-lijn voor de stationsproeven weinig nieuwe leerstof. Het lijkt SWOP dan ook mogelijk om bepaalde leerstof van tweede master naar eerste master te brengen. Aangezien tweede master een zeer druk semester heeft, kan dit de studiedruk al zeker verlichten. SWOP stelt voor om “pathologie van locomotorisch stelsel” en “taping” al in eerste master te geven, zeker omdat hier in het blok “Problemen van het bewegingsstelsel” ook valt.

Voor farmacotherapie lijkt “P-scribe” een erg leerrijke aanvulling. Deze leerstof kan perfect thuis verwerkt worden, in plaats van de studenten naar een computerlokaal te brengen, waardoor de site overbevestigd is en niet meer werkt. SWOP pleit wel om dit in het lesrooster als zelfstudie in te plannen. Zo is voor iedereen duidelijk wat het deel zelfstudie omvat en hoeveel tijd dit zal kosten.

E-LIJN

Omwille van het grote pakket aan verschillende leeractiviteiten dat gebundeld wordt, is het eindresultaat weinigzeggend en haalt men hier geen feedback uit. SWOP pleit er dan ook voor om voor deze lijn het puntenboekje op Minerva te gebruiken en deelpunten weer te geven.

De twee infohoorcolleges werden niet als zinvol of helder ervaren. Na deze hoorcolleges was het vaak nog steeds onduidelijk wat het exacte doel was. Zowel bij beleidsnota als bij arbeidsgeneeskunde lijkt een erg duidelijke handleiding of een begeleider die bij de eerste sessie de uitleg geeft en beter alternatief dan een hoorcollege.

Beleidsnota: het was vaak onduidelijk voor de student hoe deze opdracht hem/haar een betere student maakt. Soms was de vraagstelling onduidelijk, waarna het soms niet mogelijk was om de opdrachtgever te contacteren. Zo werd het belang van de opdracht bij sommige groepen in grote vraag gesteld.

De deadline ligt erg dicht bij die van de thesis, de leeropdracht (analyse van wetenschappelijke artikels) is erg gelijklopend.

De groepen zijn net zoals bij arbeidsgeneeskunde te groot, waardoor enkelen zeer veel werk doen en heel wat anderen doen zeer weinig, wat tot frustraties leidt bij verschillende studenten.

Arbeidsgeneeskunde: deze opdracht werd als interessanter ervaren dan de opdracht rond de beleidsnota. De groepen in het tweede semester ervaren een te grote werkdruk, aangezien rond dezelfde periode ook de beleidsnota en thesis afgewerkt moet worden.

Interdisciplinaire oefening: vele studenten waren zeer ontevreden over dit onderdeel van de E-lijn. Zeer late communicatie, te grote groepen met een overbevolking aan geneeskundestudenten, professoren die zeer onrespectvol naar de studenten waren, ... Er is ondertussen al een werkgroep

opgesteld om dit naar volgend jaar te verbeteren. Vele studenten vinden het concept op zich wel goed, maar de uitwerking een lichtelijke ramp.

Z-LIJN

Deze Z-lijn is goed georganiseerd. Er bestaat een zeer duidelijke handleiding en genoeg aankondigingen op Minerva om op de hoogte te blijven.

Wel was de vervroegde examenperiode niet echt vervroegd, zeker omdat het examen ECG nog na de vervroegde examenperiode valt. Hierdoor eindigde eerste master dit jaar, maar 1 tot enkele dagen vroeger dan de andere studenten met onze examens.

De halve dag per week en de 3 weken in het eerste semester zijn zeer zinvol en moeten zeker en vast behouden blijven.

Graag had SWOP dat er in derde bachelor na het verdelen van de onderwerpen al beklemtoond wordt dat het ethisch comité in orde moet gebracht worden. Veel studenten begonnen hier pas aan in eerste master, waardoor ze niet op tijd konden beginnen aan hun experimenteel deel.

ERASMUS EN OVERZEESSE STAGE

SWOP pleit voor het vervroegen van de infosessie over Erasmus en overzeese stage, zodat het op voorhand duidelijk is wanneer welke deadlines vallen. Vorig academiejaar werd de infosessie op een vrijdag gehouden en toen bleek dat de deadline van de beursaanvragen voor overzeese stage al de volgende maandag waren. Hierdoor konden verschillende studenten niet op tijd een aanvraag indienen, omdat ze essentiële documenten ontbraken. Deze infosessie kan al in het tweede semester van 3^e bachelor gegeven worden voordat de buitenlandse stages verdeeld zijn, zodat de studenten al op de hoogte zijn.

Studium Generale

Net zoals vorig jaar aangegeven werd, blijft het voor sommige studenten onduidelijk hoe een verslag van een studium generale inhoudelijk moet opgesteld worden. Aangezien men zelden feedback krijgt op de verslagen, blijft dit probleem zich vaak jarenlang stellen. SWOP suggereert om tijdens de mentorsessie over het studium generale in 1ste bachelor hierop – eventueel kort – in te gaan. Hiervoor kan eventueel één verslag per persoon gelezen en geëvalueerd worden. Zo vermijd je dat studenten gedurende vier jaar op een foute manier verslagen schrijven.

V-lijn

Deze evaluatie van het V-lijn onderwijs werd opgesteld door leden van SWOP uit verschillende jaren en is gebaseerd op antwoorden uit lijnevaluaties ingevuld door studenten.

Algemeen stellen we een verschuiving in de V-lijn voor om dit beter af te stemmen op het curriculum. We merken dat de V-lijn vooral heel zwaar is in de 3de bachelor. We stellen voor om EKG en asepsie te verplaatsen naar het 2de bachelor, dit kan aansluiten bij cardio. Verder zou urinesediment en taping beter aansluiten bij de leerstof als dit in het 1ste master gegeven wordt.

We geven enkele opmerkingen en voorstellen omtrent de leerpaden en examinering van de verschillende onderdelen.

Wondzorg

Net als vorig academiejaar geven de studenten aan dat het examen wondzorg niet representatief is voor het leerpad. In de huidige aanpak wordt er een theoretische les gegeven waarbij verschillende verbanden werden getoond aangevuld met een les casuïstiek. In de handleiding wordt te weinig nadruk gelegd op de praktische toepassing van wondzorg. Het examen bestaat uit het grondig uitwerken van een casus.

De studenten ervaren onvoldoende voorbereiding op het examen met de huidige aanpak. Er wordt tijdens de lessen weinig aandacht besteed aan het praktisch toepassen van de verschillende verbanden en wondzorgtechnieken. SWOP stelt een meer praktische aanpak van de lessen voor. Zodat deze beter aansluiten bij de vorm van examinering. Een suggestie is om de casuïstiek met de theorie te combineren door de flowcharts van het UZ in het leerpad te integreren en aan de hand van casussen deze praktisch te overlopen.

Manuentie

Ondanks dat dit niet gekend moet zijn voor de stationsproeven, vragen de studenten 2e bachelor toch om een leerpad op te richten met beeldmateriaal op de skillslabwebsite. Dit zou voor een betere voorbereiding op de verpleeghulpstage zorgen, aangezien deze stage vaak maanden na de voorbereidende les valt.

Aangezien de ouderenzorgstage vanaf nu plaatsvindt in het eerste bachelor, is het ook essentieel dat dit gekoppeld wordt aan het verplaatsen van het onderdeel manuentie.

Hematologie

Net zoals vorig jaar pleiten we vanuit SWOP om het leerpad hematologie uit te werken. Het leerpad heeft geen eigen inhoud, de informatie staat verspreid over verschillende andere leerpaden.

Daarnaast komt de uitvoering van verschillende onderzoeken op andere leerpaden niet overeen met wat er verwacht wordt in de stationsproef Hematologie of is deze soms zelfs niet aanwezig in een ander leerpad.

SWOP stelt voor om alle informatie samen te voegen in het leerpad om verwarring te vermijden. Ook stellen we voor dat er beeldmateriaal ter beschikking wordt gesteld van de correcte uitvoeringswijze van de onderzoeken binnen de verschillende disciplines.

Abdominaal onderzoek

Het is aangewezen om een booster van dit onderdeel te organiseren. Eventueel kan dit op vrijwillige basis plaatsvinden zoals dit nu reeds bestaat voor het neurologisch onderzoek.

SWOP stelt voor om ook voor dit leerpad een handleiding te maken zodat studenten deze informatie gemakkelijker kunnen meenemen naar de praktijkles.

Urinesediment

De bestaande onderdelen zijn goed uitgewerkt en geven een goede voorbereiding op het examen. De theorie hieromtrent wordt gedoceerd in 1e master in het blok 'Problemen van longen bloedvormende organen en nieren'. SWOP stelt dan ook voor dit onderdeel te verplaatsen zodat de studenten de achtergrond beter begrijpen.

Stomazorg

De theoretische les over stomazorg werd door de studenten als goed onthaald. De studenten geven wel aan dat de invulling van het leerpad ons onvoldoende voorbereidt op het examen. Op de stationsproef wordt vooral de behandeling van de complicaties bevraagd maar dit is niet opgenomen in het beschikbare lesmateriaal. SWOP pleit dan ook voor een toevoeging van deze informatie aan de aangeboden PowerPoint.

De Zuigeling en Postpartum

Dit onderdeel is zelfstudie voor 3e master maar wordt momenteel niet gecommuniceerd. SWOP stelt voor om dit zeker voor de stages duidelijk mee te delen aan de studenten. Op die manier kunnen studenten zich beter voorbereiden om dergelijk onderzoek uit te voeren tijdens de stages.

EHBO

Het leerpad van de BLS-reanimatie is goed uitgewerkt. Vanuit de masterjaren luidt de vraag of de informatie van de ALS-procedure hieraan kan worden toegevoegd.

Het zelfleerstation vinden we nog altijd een goed alternatief voor de stationsproef maar dit jaar waren er echter enige problemen. Veel studenten ondervonden moeilijkheden bij het registreren van metingen op de pop. Hierdoor ontstond verwarring over het al dan niet correct uitvoeren van

de reanimatie en moesten studenten vaak onterecht meerdere keren terugkeren om dit te opnieuw te proberen .

Neurologie

Vorig academiejaar werd voor de studenten 2de master een grote hoeveelheid nieuwe informatie i.v.m. radiculopathieën op het leerpad geplaatst. Het is echter niet duidelijk of deze leerstof gekend moest zijn voor het examen. De nieuwe vaardigheden werden ook niet aangeleerd of geoefend tijdens de boostersessie. Een duidelijke communicatie hierover is gewenst.

Urinaire katheterisatie

Dit jaar was er opnieuw grote onduidelijkheid over het al dan niet gekend zijn van een verblijfsonde voor het examen. Het zou veel verwarring vermijden als dit duidelijk wordt vermeld.

PEF en inhalatietherapie

Niet alle inhalatoren die gekend dienen te zijn, worden op het leerpad met duidelijke instructies vermeld. SWOP wil benadrukken dat het op dit moment ook niet duidelijk is welke inhalatoren gekend dienen te zijn. Wij stellen voor hierover duidelijk te communiceren. Daarnaast wordt op de stationsproeven veel nagevraagd over de theorie. V-lijn zou een praktisch examen moeten zijn, indien men graag theorievragen wilt stellen, moet dit duidelijk naar de student gecommuniceerd worden.

Gipsen

Wij begrijpen dat het financieel onmogelijk is om de studenten gipsen aan te leren in het Skillslab. Toch raden wij opnieuw aan om filmmateriaal te voorzien zodat de studenten beter voorbereid zijn op de stages. Ook de alarmsymptomen van het compartimentsyndroom kunnen hierbij aangehaald worden. Eventueel kan er verwezen worden om (vrijwillige) stage te doen op de gipskamer van orthopedie.

RADIOLOGIE

De lessen radiologie zijn steeds zéér interessant, maar wellicht te uitgebreid voor de basisarts. Er wordt vaak specialistische pathologie belicht. Toch is het essentieel dat je als basisarts op een correcte manier een beeld kunt interpreteren.

In de bachelor jaren vinden we de beschrijvende invulling van de lessen zeer goed. We pleiten echter voor het meer systematisch leren kijken naar een beeld in de masterjaren.

De lessen worden zeer duidelijk gegeven maar zijn soms moeilijk te volgen voor studenten. Alle structuren moeten in de les nog worden bijgeschreven waardoor studenten vaak informatie ontbreken. Deze studenten en ook de werkstudenten hebben bij het studeren niets om op terug te

vallen. Studenten vragen een duidelijke cursus waarbij de structuren al benoemd zijn. Dit zou ervoor zorgen dat studenten de informatie beter en volledig kunnen opnemen in de les.

SWOP is grote voorstander van het opnemen van alle lessen radiologie. Hierdoor moet men enkel online lessen volgen. Aanvullend hierop stellen we een responscollege voor waarin meer ruimte is voor verduidelijking. We vinden het wel essentieel dat de E-learning ingepland wordt in het lessenrooster zodat de werkdruk niet groter wordt voor de student.

Studenten ervaren dat de les en het examen niet correct op elkaar zijn afgestemd. SWOP pleit voor de combinatie van beelden uit het online leerplatform en beelden uit de les op het examen waarbij de moeilijkheidsgraad overeenstemt met de les.

Het lijkt ons zinvol de lijst met richtlijnen voor het aanvragen van radiologisch onderzoek vroeger in de opleiding aan te reiken.

De lessen van prof. Achten waren mooi geïllustreerd. Toch missen de studenten een concrete lijn in de lessen en werden er veel specialistische pathologieën vermeld. De cursus wordt best aangepast aan de te kennen materie die uiteindelijk ook de examenstof is. Daarnaast lijkt het ons zinvol meer nadruk te leggen op de beeldvorming en hoe we bepaalde zaken goed (o.a. infarct, tumor...) kunnen herkennen. De studenten vragen ook om een duidelijke cursus met een duidelijke lay-out, die al het beeldmateriaal bevat.

FARMACOTHERAPIE

Wij vinden het concept van het leren opstellen van formularia zeer goed en willen dit zeker behouden. Wij ondervinden dat studenten hier zeer veel uit leren.

Jammer genoeg kunnen een aantal studenten een formularium uit een vorig jaar overnemen. Dit wordt dan op voorhand onvoldoende bekeken, waardoor het beoogde leereffect niet bereikt wordt. Op zich vormt dit geen probleem, aangezien het aantal toegankelijke en relevante basisformularia voor de student beperkt is. Het is van belang dat de tutores erover waken dat de studenten voldoende voorbereid zijn. Een onvoldoende voorbereiding van de tutorial moet een weerslag hebben op de evaluatie van de student.

Ook de tutores moeten voldoende geïnformeerd zijn, zodat alle groepen dezelfde informatie krijgen. Daarnaast is het belangrijk dat alle groepen een aantal voorschriften leren schrijven.

Permanente evaluatie is een belangrijk element voor de beoordeling van farmacotherapie en kan uitgebreid worden. Het MCQ-examen is vaak minder relevant en te veel toegespitst op details. Ook kunnen door een verschillende interpretatie van de casus meerdere antwoorden correct zijn.

Sommige groepen hebben ook verschillende oplossingen gezien in de lessen. SWOP suggereert om studenten de mogelijkheid te bieden hun antwoord te motiveren.

Dit academiejaar werd als proefproject gewerkt met de website P-scribe. Dit systeem heeft nog heel wat technische problemen, maar kan zeker een waardevolle aanvulling zijn als het beter ondersteund wordt.

COMMUNICATIE

Wij zien een grote meerwaarde in het gebruik van simulatiepatiënten en danken de opleiding voor de investeringen op dit gebied zodat wij zowel tijdens het jaar en op het examen een realistische arts-patiëntcommunicatie hebben. Oefensessies met een simulatiepatiënt bereiden de student beter voor op het examen. Daarnaast merken we op dat hier voortdurend nieuwe investeringen worden gedaan en wij hopen dat dit in de toekomst zo verder kan blijven evolueren.

Feedback tijdens het jaar is zeer belangrijk voor studenten. We vinden het belangrijk om de kleinere groepen te behouden tot in de latere jaren zodat elke student de kans krijgt om te oefenen.

De skillslabwebsite is een handig instrument voor zelfstudie. Een leerpad voor communicatie lijkt ons een nuttige toevoeging. Dit zou kunnen bestaan uit voorbeeldcasussen en filmmateriaal.

Over de verschillende boostersessies is SWOP van mening dat deze zeker en vast een meerwaarde bieden maar het is aangewezen om zoveel mogelijk verschillende casussen aan bod te laten komen gezien het korte tijdsbestek. Dit was niet steeds het geval.

KLINISCHE CONSULTVOERING

SWOP is voorstander om een oefenmoment met een simulatiepatiënt te organiseren in het eerste semester van de tweede master voor de start van de stages. Ideaal zou dit bestaan uit een combinatie van Communicatie-examen, OSCE en het Klinisch consult. Wij stellen een volledig vrijwillig oefenmoment voor zonder examinerator waarbij studenten feedback krijgen van een simulatiepatiënt.

DIFFERENTIAAL DIAGNOSTISCH LANDSCHAP INTEGREREN IN PRAKTIJK METEEN NA THEORIE

Wij zouden al meer de focus willen leggen op het integreren van het klinisch onderzoek in de praktijk. Wij stellen voor om van zodra een theoretisch blok gegeven is, de hierbij horende vaardigheden bij de stationsproeven te koppelen aan het opstellen van een differentiaaldiagnose. Wij beseffen dat dit moeilijk is, maar hier kan dan in de beoordeling rekening mee gehouden worden. Het zal ons echter in staat stellen steviger in onze schoenen te staan op het GKE. Eventueel kan men tijdens de oefensessies in het skillslab al enkele concrete casussen bespreken, waarbij men

vertrekt vanuit een klacht en waarbij de student dan moet nadenken welke onderzoeken relevant zouden zijn om tot de diagnose te komen.

In de praktijk zien wij het bijvoorbeeld op deze manier gebeuren: het blok 'Problemen van digestief stelsel, endocrien stelsel en voeding' wordt gegeven in de theorie. Zodra dit gegeven is, kan in de stationsproeven het klinisch onderzoek casusgericht en differentiaal diagnostisch gericht gebeuren zoals nu reeds bij Neurologie en Orthopedie gebeurt.

OVERLAP TUSSEN DE LEERPADEN

Tussen sommige leerpaden bestaat een overlap. Zo komt bijvoorbeeld het onderzoek van de schildklier voor bij zowel hematologie als NKO. Ook het onderzoek van de oogvolgbewegingen wordt zowel in het leerpad neurologisch onderzoek als onderzoek van het oog gegeven. Als het onderzoek anders wordt uitgevoerd in de verschillende disciplines dient dit duidelijk te zijn voor de student.

FEEDBACK VAN HET EXAMEN V-LIJN

Accenten in het skillslab liggen naast de boosters voornamelijk op autodidactiek, maar dat reflecteert zich niet in de beoordeling van het vak. Aangezien er slechts één score gegeven wordt voor de hele V-lijn, is het onmogelijk te weten waar de eigen zwaktes en sterktes liggen. Daarnaast is er wel mogelijkheid tot feedback, maar worden ook daar geen details gegeven over de mogelijke hiaten in de kennis van de leerstof. Zo is het niet mogelijk voor studenten om hun vaardigheden te oefenen waar het nodig is en worden jaar na jaar dezelfde fouten gestudeerd. Zolang er niet meer gedetailleerde feedback komt, is het self-learning een hol concept.

Daarom pleiten we voor het gebruik van het puntenboek. We stellen voor dat er op die manier een aanduiding wordt gegeven over hoe goed er op elk onderdeel gescoord wordt. Op deze manier kan de student zichzelf verbeteren in de onderdelen waarop ondermaats gescoord wordt.

Als laatste algemene opmerking stelt SWOP dat een duidelijke communicatie naar de studenten essentieel is. Zodat de studenten weten wat gekend moet zijn voor het examen en in welke vorm dit ondervraagd zal worden. Dit kan door voor elk leerpad duidelijke leerdoelen op te stellen.

Geïntegreerd klinisch eindexamen

Studenten vragen vroeger in de opleiding een betere communicatie omtrent dit onderdeel. Momenteel wordt er een document beschikbaar gesteld op Minerva. Deze handleiding volstaat niet

om volledig voorbereid te zijn op het examen. SWOP stelt voor om tijdens P-lijn een informatieve les hierover te geven in het begin van de eerste master. Tijdens deze les kan meer uitleg gegeven worden rond het examen en is er ruimte om hierover vragen te stellen. Dit zal zorgen voor veel meer duidelijkheid bij de studenten.

Verder stellen we voor dat de P-lijn lessen in de masterjaren meer worden gegeven in teken van het GKE. Nu wordt alles puur theoretisch geleerd waardoor studenten moeite hebben met een differentiaal diagnose op te stellen. SWOP stelt voor om in deze lessen meer nadruk op de praktijk te leggen zodat de studenten beter voorbereid zijn.

Multidisciplinaire lessen

SWOP is voorstander van multidisciplinaire lessen. Deze lessen geven de studenten een beter inzicht in de verschillende aspecten van een behandeling van een bepaalde aandoening. We merken echter dat de praktische uitvoering niet altijd even vlot verloopt. Nu merken we dat de verschillende lesgevers elk een kleine les geven binnen de voorziene tijd, soms zelfs later toekomen en direct vertrekken na hun onderdeel. Dit haalt de structuur volledig uit de les. Net die structuur is sowieso al een zwakker punt van onze opleiding door het groot aantal lesgevers per blok. Deze opmerkingen gelden voor het grootste deel van de multidisciplinaire lessen gegeven in derde bachelor en de masterjaren.

SWOP pleit voor een kritische reflectie van de multidisciplinaire lessen. Moet dit onderwerp als multidisciplinaire les gegeven worden? Wat is net de meerwaarde? Weegt de meerwaarde op tegen het verlies van structuur en gecompliceerde organisatie (lesgevers met zeer drukke agenda)

Indien er gekozen wordt voor het onderwijsconcept 'multidisciplinaire les' is het belangrijk aandacht te besteden aan de goede integratie van de verschillende onderdelen en is het belangrijk dat alle lesgevers op dezelfde lijn zitten qua manier van lesgeven. Op die manier hopen we dat deze lessen optimaal gebruikt worden.

Examinering

EXAMENROOSTERS

Hieronder heeft SWOP een opsomming gemaakt van het minimum aantal studiedagen dat wij nodig achten voor elk examen:

1ste bachelor - 6-jarig curriculum

Opleidingsonderdeel:		dagen	
Blok I	De Cel: Fysische en chemische grondslagen : partim I (organische chemie, medische fysica, anorganische chemie	5	
	De Cel: Fundamentele concepten, structuur en functie: partim II (biochemie, fysiologie, cytologie, microscopie	6	
Blok II	De Cel: Energie en Metabolisme	9	
Blok III	Gezondheid en Maatschappij I	4	
Blok IV	De Cel: Moleculaire Biologie en Genetica	10	
Blok V	Locomotorisch Stelsel en Huid	10	
P-lijn	Informatieverwerking: methodologie van het wetenschappelijk onderzoek, medische statistiek I	4	
E-lijn	Exploratie en ethiek in de gezondheidszorg: ouderenzorgstage en professionele en interprofessionele ontwikkeling. Studium generale	1	
V-lijn	Klinische en communicatieve vaardigheden I		
		Schriftelijk	2-3
		Stationsproeven	3
		Communicatie	1
Z-lijn	Persoonlijk werk: keuzethema uit Gezondheid en Maatschappij I	1	

2de bachelor - 6-jarig curriculum

Opleidingsonderdeel:		dagen
Blok I	Zenuwstelsel en Zintuigen	14
Blok II	Cardiovasculair Stelsel, ademhaling, nier en urinewegen	14
Blok III	Gastro-intestinaal stelsel en endocrien stelsel, stofwisseling	7
Blok IV	Voortplanting en seksualiteit	6
Blok V	Farmacologie	6
P-lijn	Medische Statistiek II	3
E-lijn	Exploratie: Verpleeghulpstage en Contextgeneeskunde. Studium Generale	-
V-lijn	Klinische en communicatieve vaardigheden II	
	Stationsproeven	4
	Communicatie	1
Z-lijn	Persoonlijk werk: Biomedisch Onderwerp	-

3de bachelor - 6-jarig curriculum

Voor dit jaar is het essentieel om de hele examenperiode te gebruiken, vooral in het 2e semester.

Opleidingsonderdeel:		dagen
Blok I	Methodologie van het wetenschappelijk onderzoek	4
Blok II	Gezondheid & maatschappij II	4
Blok III	Infectie & afweer	7
Blok IV	Mechanismes van ziekte	4
Blok V	Diagnostische en therapeutische methodieken	7
Blok VI	Problemen van digestief stelsel, endocrien stelsel & voeding	10
Blok VII	Problemen van neus, keel, oor, hals en huid en ogen	10
Blok VIII	Huisartsgeneeskunde en eerstelijnsgezondheidszorg (in de week vqn de stqtionsproeven en communicatie)	2
P-lijn	Medische probleemoplossing en 'evidence based medicine'	3
E-lijn	Exploratie: Jeugdgezondheidszorg en contextgeneeskunde. Studium Generale	
V-lijn	Klinische en communicatieve vaardigheden III	3
Z-lijn	Projecten: analyseren en rapporteren van data	-

1e master - 6-jarig curriculum

Opleidingsonderdeel:		dagen
Blok I	Problemen van hart en bloedvaten	14
Blok II	Problemen van longen, bloedvormende organen en nieren	14
Blok III	Problemen van borst en urogenitaal stelsel	7
Blok IV	Problemen van bewegingsstelsel	11
Blok V	Problemen van de oudere	3
P-lijn	Medische probleemoplossing en 'evidence based medicine' II	2
E-lijn	Exploratie: Jeugdgezondheidszorg en contextgeneeskunde. Studium Generale	-
V-lijn	Klinische, technische en communicatieve vaardigheden I	5
Z-lijn	Masterproef I: wetenschappelijke stage	-

BUISPUNTENSYSTEEM

Toen het nieuwe curriculum ingevoerd werd, is ook het buispuntensysteem afgeschaft. Net als vorig jaar heeft SWOP hierbij de opmerking dat hierdoor selectief studeren wordt aangemoedigd.

In theorie wordt het selectief studeren van enkele onderdelen van een blok ontmoedigd door geïntegreerde examenvragen. In de praktijk stellen we nog steeds vast dat de manier waarop nu examens worden opgesteld, het selectief studeren niet verhindert.

Oorspronkelijk was het de bedoeling dat het buispuntensysteem niet langer toegepast zou worden in de bachelorjaren, maar wel nog steeds bij de klinische blokken in de masteropleiding. SWOP stelt voor om dit te herbekijken aangezien er in het nieuwe curriculum ook al klinische vakken gegeven worden in de bachelor. We hopen dat het buispuntensysteem zeker behouden blijft in de masteropleiding en idealiter bij alle examens van de klinische disciplines.

SWOP stelt het volgende voor: een invoering van een buispuntensysteem met een lagere drempel, bijvoorbeeld van een 8 naar 6. Wij gaan er namelijk vanuit dat de student geen 6 kan halen als hij of zij nooit naar de cursus gekeken heeft. Aangezien sommige blokken en lijnen veel onderdelen hebben, stellen we voor de onderdelen te groeperen in verschillende clusters. Voor elk van deze clusters dient de student dan minstens een 6/20 te halen. Verder zijn we van mening dat een groot deel van de studenten die een onderdeel selectief niet studeert, dit doet uit tijdsgebrek. Bij de

eventuele invoering van dit voorgestelde buispuntensysteem vragen wij als SWOP dan ook voldoende tijd opdat de student alle onderdelen grondig kan studeren.

Daarnaast denken we dat ook het meer stellen van geïntegreerde vragen zeker ook inspeelt op ditzelfde probleem. Zeker indien elke vorm van buispuntensysteem juridisch onmogelijk blijkt, lijkt het ons noodzakelijk om het aantal geïntegreerde examenvragen uit te breiden.

EXAMEN OP DE PC

Een examen afleggen op de computer heeft heel wat voordelen:

- de leesbaarheid is erg goed, zeker bij de interpretatie van afbeeldingen;
- spieken kan verder verhinderd worden door permutatie;
- de verbetering loopt vlot;
- er is een behoorlijke papier en inktbesparing, zeker in een examen met foto's en
- men kan ook een heleboel informatie uit het examen halen, bv. hoelang deed men over een bepaalde vraag?

Beseffend dat pc-lokalen maar een beperkte capaciteit hebben, wil SWOP toch pleiten voor examens op een computer. Hierbij wordt er best gekeken voor welke examens dit het meeste voordeel biedt. Wij denken dan aan examens met histologie platen, anatomo-pathologie coupes en dermatologiecasussen. Aangezien men hiervoor dan een goede afbeeldingskwaliteit kan verzekeren.

CIRCULERENDE EXAMENVRAGEN

We merken dat er examenvragen circuleren bij studenten, die dan onveranderd terugkomen op de examens. Indien dit in beperkte mate gebeurt, hoeft dit niet noodzakelijk problematisch te zijn. Toch hebben we beslist om het dit jaar op te nemen in het verslag. De laatste jaren merken we namelijk dat, zeker in de bachelorjaren, de studenten bijzonder efficiënt zijn in het verzamelen van vragen. De opkomst van erg gebruiksvriendelijke ICT zoals Google Drive is hier niet vreemd aan. Een tekenend voorbeeld is het partim dissecties van het examen Gastro-intestinaal stelsel van 2de bachelor, waar de 60 ondervraagde termen zeer snel verzameld waren. Maar ook bij enkele examens van 'De Cel: Fundamentele concepten, structuur en functie: partim I' kwamen bijzonder veel vragen in exacte verwoording terug.

Als SWOP zijn we van mening dat het verzamelen van examenvragen niet tegen te houden valt. Daarom steunen we ook de verspreiding van verzamelde examenvragen. Elke student, met of zonder vrienden in een hoger jaar, heeft volgens ons namelijk recht op dezelfde informatie.

Daarnaast pleiten we als studentenraad voor een diverser aanbod aan examenvragen. We beseffen dat het opstellen van examenvragen een werklast met zich meebrengt, hier geven we enkele mogelijke oplossingen:

- Het concept van de vraag blijft, waarbij de invulling wordt aangepast.
Bij een gegevensvraag zouden we kunnen werken met andere cijfers. Bij een opsommingsvraag zou dan de vraag: “welk antwoord is juist?” kunnen aangepast worden naar: “Welk antwoord is fout?”.
- Contacteren van geneeskundefaculteiten in andere universiteiten. Natuurlijk is de opleiding in andere faculteiten niet gelijklopend aan de onze, toch denken we dat er steeds een zekere overlap heerst in de te kennen leerstof en dus ook in de examenvorm.
- Het gebruik van internationale databanken met examenvragen.

In een situatie waarin een student er toch in slaagt om examenvragen te verzamelen en te studeren van een voldoende uitgebreid examenarchief, is de opzet van het examen ook geslaagd: de student heeft de kennis en vaardigheden van het blok verworven.

AFBAKENING EN COMMUNICATIE VAN EXAMENINHOUD

Een examen toetst idealiter enkel naar lesmateriaal dat in de les aan bod kwam en waarvan meegedeeld werd dat dit te kennen was. Een duidelijk overzicht van wat wel en niet te kennen valt, is een must, ook om eventuele verwarring en overvloedige e-mails te beperken. Het examen toetst inhoudelijk enkel naar lesmateriaal dat op tijd online ter beschikking word gesteld voor iedereen.

Bovendien wordt er duidelijk vooraf gecommuniceerd hoe het examen eruit zal zien. Met name of het open of gesloten boek is, of er al dan niet giscorrectie wordt toegepast, de gehanteerde regels hierrond, de verdeelsleutel voor elk afzonderlijk vak, welke vakken tot welke cluster behoren, de puntenverdeling tussen de verschillende type vragen, benodigdheden (bv. een handboek, repertorium) en de voorziene tijdsduur voor het examen. Op het examen zelf moet duidelijk weergegeven worden op hoeveel punten elke vraag staat, voor zowel de open vragen als de meerkeuzevragen (afzonderlijk). Voor deze opmerkingen baseren wij ons op het onderwijs- en examenreglement en verwijzen wij ook graag naar de ‘template eerste les’ die goedgekeurd werd op de CKO van 04-09-2014, waarin aangeraden wordt de examenvorm uit te leggen tijdens de eerste les.

Ten slotte vindt SWOP het belangrijk dat alle informatie die in de auditoria verstrekt wordt tijdens het examen in alle auditoria volkomen identiek is. We zijn van mening dat de communicatie tussen examenbegeleiders en studenten best en uitsluitend via projectie, vooraan in het auditorium,

gebeurt. Een docent kan dan slechts twee antwoorden geven op vragen van studenten: “Ik kan hier niet op antwoorden” of “Het antwoord zal geprojecteerd worden.”

FEEDBACK OP EXAMEN

SWOP is overtuigd van het belang van feedback, iets wat aan onze faculteit een heikel punt blijft. Indien studenten feedback wensen, dienen zij meestal een persoonlijke afspraak te maken met de desbetreffende professor. Elke student heeft recht op inzicht volgens het onderwijs- en examenreglement van de UGent en dat mag hem of haar derhalve niet geweigerd worden. Het tijdstip van dit feedbackgesprek moet praktisch haalbaar zijn voor elke student en mag bijvoorbeeld niet 2 uur na het verschijnen van de resultaten vastgelegd zijn. Het is vanzelfsprekend dat niet elke student hierop zal ingaan, gezien de overgrote meerderheid nog steeds geslaagd is. Doch geloven wij sterk dat goede feedback voor elke student een belangrijke manier is om bij te leren (transformative learning).

TAKE HOME OVER EXAMEN

Het ideale examen:

- bevat heldere en ondubbelzinnige vragen: kort, bondig, eenvoudig, maar toch zo allesomvattend mogelijk;
- stelt vragen van verschillend niveau: een meerderheid van de vragen bestaat uit vragen die de basiskennis van de cluster ondervragen, overige vragen kunnen dan uit integratieve vragen en vragen van een moeilijker niveau bestaan. De blokcommissie kan hierbij een moeilijkheidsgraad en een kwalitatieve score aan elke vraag toekennen;
- toetst inhoudelijk naar begrip, eerder dan naar kennis van details: vragen die peilen naar theoretische kennis en vragen die peilen naar klinisch inzicht;
- handelt over de vooropgestelde eindtermen: elk groot hoofdstuk van de cursus komt aan bod;
- toetst inhoudelijk enkel naar lesmateriaal dat in de les aan bod kwam en waarvan meegedeeld werd dat dit te kennen was: een duidelijk overzicht van wat wel en niet te kennen valt, is een must;
- heeft (best) elk jaar andere vragen: mix van bv. de vragen uit afgelopen 5 jaar. Opdat een student zich zo goed mogelijk kan voorbereiden: op voorhand enkele voorbeeldexamenvragen (van hetzelfde niveau als die op het examen);
- ziet er analoog uit aan hoe het vooraf gecommuniceerd werd naar de studenten: open/gesloten boek is, de verdeelsleutel (voor elk afzonderlijk vak), welke vakken tot welke cluster behoren, puntenverdeling tussen open en MCQ vragen, benodigdheden (bv. handboek,

repertorium), de voorziene tijdsduur en is duidelijk weergegeven op hoeveel punten elke vraag staat;

- kan na het bekendmaken van de resultaten ingekeken worden & mogelijkheid tot feedback: goede feedback is voor elke student een belangrijke manier om bij te leren (transformative learning);
- heeft diversiteit aan type vragen: MCQ, open vragen, casussen,... Naast meerkeuzevragen, indien mogelijk minimum twee open vragen per discipline en één geïntegreerde open vraag.
- moet consistent en de proffen moeten meer samenwerken.
- Permanente evaluatie is enkel nuttig indien dit een bewezen meerwaarde geeft bij de cursus en kan enkel gezien worden als een beperkte aanvulling van het examen: het betreft hier groepswerken met peer evaluation of individuele taken.
- Alle informatie die in de auditoria verstrekt wordt tijdens het examen in alle auditoria is volkomen identiek. We zijn van mening dat de communicatie tussen examenbegeleiders en studenten best en uitsluitend via projectie, vooraan in het auditorium, gebeurt.

Herexamen E-lijn

De studielast van E-lijn in eerste zit is beduidend groter dan in tweede zit. Hierdoor worden studenten in tweede zit bevoordeeld. Bijgevolg vinden wij als studentenvertegenwoordiging dat de tweede zit voor E-lijn een hervorming verdient. Hieronder is een voorstel per studiejaar:

Eerste bachelor

Om het Studium Generale te vervangen, stellen wij voor dat de student minstens één lezing bijwoont en hierover een verslag neerschrijft. De verpleeghulpstage kan vervangen worden door bijvoorbeeld drie dagen verpleeghulpstage (of evt. sociaal werk) met bijhorend verslag. De lessen ethiek worden geëvalueerd a.d.h.v. een verslag over een opgegeven artikel i.v.m. ethiek.

Tweede bachelor

Om het Studium Generale te vervangen, stellen wij voor dat de student minstens één lezing bijwoont en hierover een verslag neerschrijft. De verpleeghulpstage kan vervangen worden door bijvoorbeeld drie dagen verpleeghulpstage (of evt. sociaal werk) met bijhorend verslag. Het babyproject kan in tweede zit gesubstitueerd worden door een verplicht verslag van een drie dagen durende observatie in kindercrèche.

Vanaf het academiejaar 2017-2018 valt de ouderenzorgstage weg uit tweede bachelor en stellen wij voor om de student in kwestie vier dagen te laten meelopen in een kindercrèche.

Derde bachelor

Om het Studium Generale te vervangen, stellen wij voor dat de student minstens één lezing bijwoont en hierover een verslag neerschrijft. Het schriftelijk examen van E-lijn dient opnieuw gemaakt te worden in tweede zit, net als het interview i.v.m. het babyproject. Van dit laatste moet ook een verslag gemaakt worden.

Eerste master

Om het Studium Generale te vervangen, stellen wij voor dat de student minstens één lezing bijwoont en hierover een verslag neerschrijft. Verder dient er een verslag gemaakt te worden van een multidisciplinair oefening. Vervolgens dient de student een casus over arbeidsgeneeskunde te maken ter vervanging van het bijhorende groepswork in eerste zit. Dit wordt door ons verkozen boven de beleidsnota aangezien het maken van zo'n beleidsnota enorm veel tijd en moeite in beslag neemt indien individueel uit te voeren.

Tweede master

Het schriftelijk examen van E-lijn over ethiek en aansprakelijkheid dient opnieuw gemaakt te worden in tweede zit. Als vervanging van de groepsopdracht, stellen wij voor dat de student een verslag of paper maakt over datzelfde onderwerp. Zo bekijkt de student in kwestie dat onderwerp nog eens grondig.

Internationalisering: Engelstalig curriculum

Vele richtingen binnen de UGent evolueren naar een volledig Engelstalige Master. Ook in middelbare scholen bestaat nu vaak de mogelijkheid om een bepaald vak in het Engels te volgen. Naar aanleiding van deze evolutie hebben we de voor- en nadelen van een Engelstalig curriculum opgesomd. Er zijn 4 mogelijkheden: een volledig Nederlandstalig curriculum, een volledig Engelstalig curriculum, een parallel Nederlandstalig en Engelstalig curriculum en een Nederlandstalig curriculum met enkele vakken in het Engels.

Optie 1 is een volledig Nederlandstalig curriculum. Nederlands is de moedertaal van professoren en studenten, iedereen begrijpt het Nederlands perfect en er moeten dus geen taallessen gevolgd worden. De blokboeken en het overig lesmateriaal moeten ook niet aangepast worden. De grote nadelen zijn dat de meeste handboeken en verdere bijscholingen in het Engels gegeven worden. Ook de masterproef moet vaak in het Engels geschreven worden en voor sommige studenten is dat niet evident. Daarnaast is het heel moeilijk voor buitenlandse studenten om hier hun master te volgen.

Optie 2 is een volledig Engelstalig curriculum. Een voordeel is dat je meer opties hebt naar de toekomst toe. Zo is het veel makkelijker om bijscholingen en congressen bij te wonen. Erasmusstudenten kunnen zonder probleem hier hun master volgen en dan stage lopen in eigen land. Een bijkomend groot voordeel is dat het veel makkelijker wordt om gastprofessoren uit te nodigen. Er zijn daartegenover ook enkele nadelen. Een volledig Engelstalig curriculum sluit studenten die niet over voldoende kennis van het Engels bezitten uit. Deze studenten zijn dan verplicht om hun master in een andere universiteit verder te zetten. Dit is niet vanzelfsprekend omdat de vakken niet altijd perfect aansluiten. Daarnaast moet een student het medisch Nederlands blijven bezitten want uiteindelijk zijn het grootste deel van hun latere patiënten ook Nederlandstalig. Een voordeel kan wel zijn dat er meer wordt nagedacht bij het taalgebruik en er zo minder vakjargon zou gebruikt worden. De professoren zouden ook voldoende niveau Engels moeten kunnen spreken, wat niet evident is.

Een parallel Nederlandstalig en Engelstalig curriculum zou veel van de reeds genoemde problemen kunnen oplossen. De studenten die geen voorstander zijn van een Engelstalig curriculum verlies je niet aangezien er keuzevrijheid is en tegelijkertijd worden de voordelen van het Engelstalig en Nederlandstalig curriculum behouden. De nadelen zijn dat het heel moeilijk logistiek haalbaar is. Daarnaast is er een risico dat het niveau van beide opleidingen niet gelijk zou zijn en de studielast groter wordt in het Engelstalig curriculum. De proffen zouden perfect Engels moeten beheersen om op eenzelfde niveau les te geven. Daarnaast zullen veel studenten dit niet doen uit schrik om minder te presteren en zo de kansen op een specialisatieplaats te verkleinen. Is veranderen nog een optie midden in de opleiding?

Optie 4 is een Nederlandstalig curriculum met keuze om enkele vakken in het Engels te volgen. Het voordeel is dat enkel professoren die voldoende Engels beschikken die mogelijkheid geven waardoor de kwaliteit evenwaardig is. Er is nog altijd een mogelijkheid om Engelstalige gastprofessoren aan te trekken. Nadelen zijn dat je dan strikte voorwaarden moet stellen zodat het echt in het Engels gegeven wordt. Ook over het examen moet nagedacht worden. In welke taal moeten de vragen gesteld worden? Indien dit het Engels is, zou een Engelstalig woordenboek noodzakelijk zijn om geen ongelijkheid te creëren. Maar ook de student de keuze laten i.v.m. met de taal van de vraagstelling, zal voor problemen zorgen bij de gastprofessoren.